

על הפרק

הנושא הרגיש ביותר בענף שלנו הוא – **חלוקת המכסות לייצור חלב**; התאחדות מגדלי-בקר בישראל נמנעה בעבר מלהיות מעורבת בו באופן פעיל ויוזם.

- על מנת להזכיר לעצמנו, הנה כמה הסברים לגבי סדר הפעולות בחלוקת המכסות עד היום:
- ראשית כל, על פי נתונים של מועצת החלב וכלכלני משרד החקלאות נקבעת הכמות הכללית לחלוקה בכל הארץ ובין כל היצרנים.
 - אחרי זה, האגף לתכנון כולל במשרד החקלאות בשיתוף עם התנועות ההתיישבותיות קובע את הקריטריונים (אמות-המידה) לחלוקת המכסות.
 - בתוך הקריטריונים נכלל גם הנושא של פתרון בעיות מיוחדות על ידי שר החקלאות או מנכ"ל משרדו.
 - בהמשך, המנהל על פי צו החלב (בדרך כלל מנכ"ל מועצת החלב), בשיתוף עם האגף לתכנון מפורט במשרד החקלאות, מבצע את חלוקת המכסות הפרטניות.

בעבר התבצע התהליך האמור בצורה סבירה ולא יצר בעיות מיוחדות. הכללים על פיהם נקבעו הקריטריונים בעבר כללו:

- אין מוסיפים יצרנים חדשים שלא בהתיישבות חדשה.
- הפתרונות לבעיות מיוחדות על ידי שר החקלאות או מנכ"ל משרדו הצטמצמו לכמות קטנה ביותר.
- מבצעים הגדלת רפתות קטנות ולא מגדילים את הגדולות.

למרות שעדיין לא נקבעו הקריטריונים לחלוקת מכסות החלב לשנים 1991 ו-1992, מגיעות אלינו ידיעות ושמועות על לחצים המופעלים מצד גורמים שונים כדי להביא לידי חלוקת מכסות שונה מזו שהיתה נהוגה בעבר. ברור לכולנו, שבמצב של שינוי הקריטריונים שהיו נהוגים בעבר, אסור להתאחדות מגדלי-בקר כגורם מייצג של כלל יצרני החלב בארץ לעמוד מן הצד ולראות, איך יעדים מרכזיים של הענף, כמו הוזלת עלויות הייצור ודאגה לפרנסה בכבוד לעוסקים בענף במשך שנים רבות, יושלכו הצידה ובמקומם יבואו יעדים הנותנים פתרון לטווח הקצר בלבד וזה תוך העדפת אלה הקרובים לצלחת.

צריך להיות ברור לכל העוסקים בקביעת הקריטריונים לחלוקת מכסות החלב, שאיכות מעולה של החלב וייצורו היעיל קשורים ביחידות ייצור גדולות בעלות ידע מצטבר ובעלות פוטנציאל של הגדלת הייצור במינימום של השקעות.

*

לחוברת הנוכחית של "משק החלב והבקר" מצורפת חוברת לזכרו של חברנו משה הימן ז"ל, ממנה ניתן ללמוד על פועלו הרב ותרומתו הייחודית לענף הבקר לחלב. תרומתו של משה היתה כשל אדם בעל אופקים רחבים ותפיסה מרחיקת-ראות, שידע לשלב כושר עבודה בלתי נלאה עם יחסי חברות בעשייה היומיומית ותוך כדי כך השכיל להציע את הענף כולו קדימה.

דניאל פרי